

Reactie van Stichting Scarabee op Uitvoeringsplan Cultuurvisie 2017-2010.

In de eerste plaats willen we onze waardering uitspreken over de presentatie van het Uitvoeringsplan. Het was een lange weg maar NU ligt er een plan waarin de gemeente het zijn - of beter gezegd – ‘het worden’ van een kunstenaarsgemeente serieus neemt en daarbij inziet dat zoiets ook financiële consequenties heeft. Aan de andere kant zien we het plan dat er nu ligt als een eerste stap. Er moet nog veel werk verzet worden en de beslissingen die nu genomen worden moeten weloverwogen zijn zodat het fundament stevig wordt gelegd.

Daarom reageren we graag op het plan en doen vanuit onze missie: Het ondersteunen, stimuleren en presenteren van de beeldende kunst, waar het kan in relatie met het landschap en het leggen van verbindingen tussen de verschillende disciplines in de kunsten. Vandaar dat we ons permitteren om in voorkomende gevallen daarop te reageren. In onze reactie volgen we de paragraafindeling van het Uitvoeringsplan.

3.2.

De gemeente is van plan om een manager kunstenaarsgemeente, wij spreken liever van een intendant*, aan te stellen voor drie jaar. Deze krijgt als opdracht om verbindingen te leggen en een kunstenaarsplatform op te zetten. Dat vinden we een prima idee.

Wij zouden graag zien dat het genoemde platform breder wordt dan alleen één voor kunstenaars. De intendant zou verbindingen moeten leggen tussen alle kunstdisciplines in Renkum en ook verbindingen met het maatschappelijke veld. We denken daarbij bijvoorbeeld aan ondernemers. Want: je wordt immers pas een echte kunstenaarsgemeente als dat idee gedragen wordt door brede groepen die zelf ook participeren.

* een kwartiermaker met ervaring en met oog voor 'de waarde en het kapitaal' en de mogelijkheden.

Dan het profiel van de nieuwe 'intendant' We vinden dat deze persoon los moet staan van de gemeentelijke organisatie en daaruit ook niet moet voortkomen. We denken aan een persoon die elders in ons land ervaring heeft in het samenbrengen van verschillende disciplines binnen de kunsten en deze stimuleert tot samenwerking. De intendant moet daarbij ook kijken naar de gemeenten om Renkum heen. In onze visie moet deze uit het kunstveld komen of daarin gewerkt hebben.

Overleg van de gemeente met het kunstveld over het profiel en de persoon lijkt ons gewenst.

4.1

Wij zijn als Scarabee blij met het besluit de Raadsgalerij beschikbaar te houden voor exposities. Minder positief zijn we over de te verbouwen entreehal in het

Gemeentehuis als exporuimte. De hal is druk en multifunctioneel: er is teveel ruis en er zijn te weinig wanden. Wellicht is deze ruimte beter geschikt voor bijvoorbeeld presentaties van gemeentelijke plannen.

Geschikte atelierruimte in Renkum blijft een probleem. Zo zijn wij nog steeds teleurgesteld over de niet-noodzakelijke sloop van het ateliergebouw De Dennenkamp in Oosterbeek. De gemeente moet zich actiever opstellen bij het zoeken en beschikbaar stellen van leegstaande gebouwen. Combinaties van wonen en werken horen daar ook bij.

Tijdelijke expositieruimte in leegstaande panden biedt geen structurele oplossingen. Kunstwerken die daar worden getoond kunnen zeer moeilijk verzekerd worden en het vraagt veel investering in tijd en geld..

4.2.

En dan de twee initiatieven voor een Centrum voor Kunst Cultuur en Landschap. We hebben begrepen dat het samenbrengen van de twee - al lijkt dat een logische stap - geen zin heeft. De initiatiefnemers van het centrum op Mariëndal gaan hun gang, ZOOM op de Westerbouwing verloor een van de kernpartners, en daarmee tevens een belangrijke pijler in het verdienmodel. Daarna ook de tweede, 't Venster. De gemeente staat erbij en kijkt ernaar.

Wie weet is het tijd voor een rigoureuze stap. De school aan de Talsmaweg staat op de nominatie gesloopt te worden. Verplaats ZOOM naar die locatie, trek als gemeente nu eens als eerste de beurs en zorg door actieve steun dat daar het initiatief snel lukt. Een mooie plaats in het centrum, dichtbij de parken. De drie speerpunten van het gemeentelijkbeleid: herdenkingstoerisme, landschap èn kunstenaarsgemeente bij elkaar op een paar honderd vierkante meter. Wie beleid wil maken moet durven.

5.2

In de kelder van dit gemeentehuis staan enkele honderden kunstwerken die in het verleden zijn verworven via de Beeldende Kunstenaarsregeling, de BKR. Een deel daarvan zal worden afgestoten. Wij adviseren om vooral met dat afstoten **prudent** om te gaan.

We vinden dat daarbij niet het voorbeeld van Arnhem moet worden gevolgd, dat via het Notarishuis en internet kunstwerken van nog levende kunstenaars voor een paar tientjes aan de man brengt. Dat werkt marktversturend en is niet respectvol jegens de makers.

De heer Kwak zoekt nog steeds een goed tehuis voor zijn collectie schilderijen. In het Uitvoeringsplan staat dat de gemeente zich wil inzetten voor het behoud daarvan, maar niet op welke manier. Wij adviseren de gemeente om geen collecties aan te kopen: het ligt meer voor de hand dat een museum of een particulier aankoopt en mogelijk in bruikleen geeft aan derden.

5.3

De gemeente is van zins om de door de weduwe van Jan Kneppelhout aan de Oosterbeekse bevolking geschonken Concertzaal te verzelfstandigen, lees: verkopen. Een onverstandig voornemen vinden we. Nu er nog een relatie is tussen gemeente en exploitant kan de gemeente voorwaarden stellen, bijvoorbeeld op het gebied van de programmering. Verkoop betekent dat de gemeente de grip verliest. Elders in het land zijn voorbeelden te vinden van mislukte verzelfstandigingen. Of het theater/concertzaal gaat failliet of kiest voor een risicoloze commerciële programmering. De Oosterbeekse Concertzaal met zijn bijzondere geschiedenis verdient beter.

5.4

Kunst in de openbare ruimte, vertaald in het letterlijk plaatsnemen van lege sokkels in de gemeente die door kunstenaars kunnen worden gevuld, lijkt ons geen goed idee. Afgezien van het feit dat hedendaagse kunstenaars bijna geen gebruik meer maken van sokkels, hebben wij een ander voorstel:

Vorig jaar organiseerden vier gemeenten, Rheden, Arnhem, Renkum en Wageningen, een driedaags festival onder de titel 'Echo van het Verleden'. Scarabee verzorgde (overigens als enige partij onbezoldigd) het Renkumse deel op de landgoederen De Lage Oorsprong en de Hemelse Berg.

Het werd, ook dankzij het fantastische weer, een bijzonder geslaagd festival, waaraan meer dan tien organisaties en instellingen, maar ook particulieren deelnamen door het beschikbaar stellen van hun tuinen.

Van dit festival met beeldende kunst, muziek, literatuur, toneel, erfgoed en vóóral en bovendien **IN** het landschap, leerden we dat Renkum potentie bezit en dat samenwerken loont. Bovendien leerde navraag en spontaan aangeleverde informatie ons dat de provincie Gelderland voldoende financiële middelen beschikbaar kan stellen voor dit soort evenementen.

Renkum kan alvast een begin maken door de 10.000 euro die nu is uitgetrokken voor de sokkels voor de kunst in de openbare ruimte in de festivalpot te storten. Goed voorbeeld zal ongetwijfeld goed doen volgen.

5.5

En dan de hamvraag; hoe laat je als gemeente aan de buitenwereld zien dat je ècht een kunstenaarsgemeente bent? In het Uitvoeringsplan wordt een platform in de vorm van een website voorgesteld. Een groot deel van de content moet daarop door instellingen en kunstenaars worden geplaatst.

Wij hebben onze grote twijfels bij het project. Op het internet zijn honderden voorbeelden te vinden van dergelijke websites die een open platform bieden. Ze worden vervuild door verouderde informatie, niet bijgehouden NAW*-gegevens en een inconsequente manier van aanbieden van informatie. Ze leren ons dat **alleen strikte moderatie** dit soort websites actueel en aantrekkelijk kan houden.

Wie bijvoorbeeld de nieuwste editie van de Renkumse gemeentegids opslaat, kan daarin vinden dat in de hele gemeente Renkum slechts één kunstenaar woont en werkt. Een echte KUNSTENAARGemeente dus.

(*naam-adres-woonplaats)

Scarabee is in samenwerking met ruim tien culturele instellingen in Renkum bezig met het opzetten van een agendawebsite met al het culturele aanbod in de gemeente. We hebben goede hoop dat het ditmaal, na verschillende mislukte pogingen in het verleden, wèl lukt. Met andere partijen, waaronder een organisatie van horeca- en toerismebedrijven, zijn we in contact en zij volgen ons met interesse.

Tot slot nog één ding: er staan enkele verkeerde cijfers in de financiële paragraaf van het Uitvoeringsbesluit. In ieder geval in die van Scarabee. We hebben begrepen dat de juiste cijfers in de definitieve versie komen te staan.

Dan dank ik u voor uw aandacht. Als u straks op 31 mei instemt met de, hopelijk hier en daar gewijzigde, plannen woont u officieel in RENKUM KUNSTENAARSGEMEENTE.

Wij willen daaraan graag ook ons steentje bijdragen. Zo zijn we momenteel druk aan het timmeren en verven in ons nieuwe pand op De Hes aan de Klingelbeekseweg. Op Facebook kunt u dat volgen. Als alles naar planning verloopt gaan we in de loop van de zomer beginnen met programmeren. U bent van harte welkom om daar te komen kijken. Ook nu al overigens, en meeklussen mag ook.